

VLAAMSE VERENIGING VAN STUDENTEN vzw
ZAVELPUT 20; B-1000 BRUSSEL

TEL (02) 502 01 22 FAX (02) 511 78 06
HTTP://WWW.VVS.AC VVS@VVS.AC

PERSMEDEDELING

DATUM: 22-06-2006

TER ATTENTIE VAN: REDACTIES BINNENLAND EN ONDERWIJS

VANDENBROUCKE RANTSOENEERT HET RECHT OP HOGER ONDERWIJS

VVS, de Vlaamse Vereniging van Studenten is niet te spreken over de meest opmerkelijke nieuwigheid aan het laatste financieringsvoorstel van minister Frank Vandebroucke. Die wil het recht op hoger onderwijs rantsoeneren naar een startkrediet van 140 studiepunten. Studenten die zonder krediet vallen maar toch nog willen verder studeren, zijn niet langer financierbaar en moeten voortaan het dubbele inschrijvingsgeld ophoesten. Als ze tenminste nog een instelling vinden die hen wil inschrijven. VVS vindt dit een asociale, onverantwoorde en overbodige repressieve maatregel. Het studierantsoen betekent bovendien een stevige uitholling van het huidige recht op inschrijving.

VVS begrijpt niet waarom Vandebroucke opeens een bocht van 180 graden maakt! In februari betoonde hij zich nog een groot tegenstander van het systeem van studierantsoenering dat de hogescholen uit de Leuvense associatie voorstelden.

- De minister verklaarde in februari nog: 'Dit is voor mij een brug te ver omdat de verantwoordelijkheid hierbij onbillijk veel bij de student wordt gelegd. Een ontsparing aan het begin van het studietraject blijft de student gedurende zijn ganse studieloopbaan met zich meedragen. Omdat we de democratisering van het hoger onderwijs niet realiseren aan de inkom, ben ik ervan overtuigd dat we mensen blijvend redelijke kansen moeten geven.... Studieduur en studievoortgang zijn elementen van het onderwijsproces dat we volgens mij niet mogen herleiden tot een algebraïsche formule¹'.
- Ook zijn kabinetschef, Dirk Vandamme schreef in maart: "Bovendien heeft het concept tal van perverse effecten die maatschappelijk noch moreel verdedigbaar zijn... Eigenlijk vind ik het leerrechtenconcept een ethisch onverantwoorde en maatschappelijk weinig productieve verschuiving (minder geslaagde studenten) van de eigen verantwoordelijkheid van de instellingen naar de frêle schouders van studenten²."

Jan Fabry, voorzitter VVS, zegt: '*De minister heeft ons destijds zelfs gevraagd om sterk te reageren tegen de voorstellen voor studierantsoenering. VVS heeft dat dan ook gedaan. Het was zelfs één van de zaken die we hebben opgenomen in ons betogingspamflet dat in totaal bijna vijftienduizend studenten op straat bracht in Brussel, Antwerpen en Gent. Dat de minister nu toch nog zucht in een systeem van studierantsoenering voorstelt, is totaal onbegrijpelijk. Dit is een slag in het gezicht van alle studenten die volop aan het blokken zijn om hun examens tot een goed einde te brengen.*'

VVS weigert mee te draaien met de wind en blijft tegen studierantsoenering om volgende redenen:

Studierantsoen is een duidelijke financiële en juridische uitholling van het inschrijvingsrecht!

- heroriënteren in het eerste jaar wordt financieel afgestraft: In het huidige systeem is een eerstejaarsstudent drie keer financierbaar op voorwaarde dat hij van studierichting is veranderd. Bissen en heroriënteren is in het eerste jaar immers niet zo ongebruikelijk en vaak te wijten aan aanpassingsproblemen, te weinig voorkennis, gebrekkige studiebegeleiding, foute studiemethode of verkeerde studiekeuze... Toch zijn er veel studenten die zich na een moeilijke start herpakken. Slaagcijfers van studenten die na één of twee jaar overstappen van de unief naar een hogeschool, liggen zelfs gevoelig hoger dan die van generatiestudenten. Het dubbel studiegeld dreigt deze studenten definitief weg te jagen!

- ook hogere studiegelden voor éérste inschrijvingen en voor bissers: Vandaag is het zo dat in de hogere jaren trissers niet meer financierbaar zijn, bissers wel nog. In de toekomst hangt alles af van het studieverleden van de student. Een student die eerder al studiemoeilijkheden heeft ondervonden en door zijn rantsoen heen zit, zal aan dubbel tarief moeten inschrijven. Zelfs voor vakken die hij voor het eerst opneemt! Een student die zich al blauw heeft moeten betalen om zijn eerste jaar te trissen, houdt voor de rest van zijn studieloopbaan nog slechts 60 reservepunten over. Het systeem Vandebroucke straft niet de luie, maar wel de zwakkere student.

- zelfs juridisch wordt het recht op inschrijving ingeperkt: Als je door je studierantsoen heen zit, heb je niet langer het recht om je in te schrijven voor een opleidingsonderdeel. Zelfs niet als je dat vak voor een tweede of zelfs een éérste

¹ Vandebroucke, Frank, 'Kern van de kennissamenleving wordt gevormd door de Knowledge Triangle: education, research and innovation', toespraak gehouden op zaterdag 4 februari 2006 te Leuven, provinciehuis.

² Vandamme, Dirk, 'Kans om samen toekomst Vlaams hoger onderwijs te sturen', in Delta, maart 2006

keer wil volgen. Vroeger was trissen een gunst die je van de instelling kreeg. Nu zal de student ook voor een eerste of tweede inschrijving de goodwill van de instelling moeten afsmeaken. Het studierantsoen is een drastische inperking van het huidige inschrijvingsrecht waarin je elk vak twee keer mag volgen.

Studierantsoenering is sociaal onrechtvaardig en schroeft de democratisering drastisch terug! (1) Het studierantsoen treft vooral de zwakkere studenten die door hun achterstellingskenmerken minder snel doorstromen in het hoger onderwijs: allochtonen, studenten met functiebeperkingen, studenten met de verkeerde vooropleiding, met laaggeschoolde ouders, met familiale problemen... Het is onrechtvaardig dat het individuele studierantsoen hier geen rekening mee houdt. **(2)** Bovendien zal de confrontatie met het dubbele studiegeld, de financieel kwetsbare studenten zodanig afschrikken dat ze het hoger onderwijs ongekwalificeerd verlaten. En dat terwijl rijkeluiszootjes het zich wel nog kunnen permitteren om een diploma te halen. **(3)** Daarbij komt dat het systeem zo complex is, dat het onmogelijk valt te communiceren naar de doelgroepen in kwestie. **(4)** Waarschijnlijk heeft het financiële zwaard van Damocles zelfs een averechts effect: in plaats van het studierendement te verbeteren, zou het faalangst weleens in de hand kunnen werken. **(5)** Tenslotte straft het systeem Vandenbroucke studenten die op hun achttiende wat hebben zitten aanmodderen, levenslang af. Blijkbaar is het niet langer de bedoeling om herintreders terug naar het hoger onderwijs te halen.

Instellingen moeten hun pedagogische en maatschappelijke verantwoordelijkheid opnemen ipv ze door te schuiven naar de student.

VVS pleit niet voor onbeperkte financierbaarheid, want dat is maatschappelijk inderdaad niet betaalbaar. Maar als het fenomeen van de eeuwige studenten al bestaat, dan is dit de verantwoordelijkheid van de instellingen die deze studenten steeds opnieuw laten inschrijven. Instellingen hebben nochtans een hele set van studievoortgangsmaatregelen ter beschikking. Terwijl vroeger het recht op bissen onvoorwaardelijk gold, mogen instellingen nu bindende voorwaarden aan de inschrijving koppelen als de student het vorig academiejaar niet geslaagd was voor de helft van de studiepunten. Een instelling kan de inschrijving van een student weigeren als deze pedagogische maatregelen zonder resultaat blijven. Als er manifest blijkt dat bepaalde studenten niet vatbaar zullen blijken voor deze maatregelen, kan een instelling zelfs al vroeger tot weigering overgaan. Bijkomende financiële voorwaarden opleggen, is voor VVS onaanvaardbaar zolang de pedagogische mogelijkheden niet zijn uitgeput.

Het studierantsoen geeft het signaal dat de slachting die er jaarlijks plaatsvindt in het eerste jaar hoger onderwijs, niet de verantwoordelijkheid is van de instelling, maar wel op conto van de student moet worden geschreven. VVS vindt dat kort door de bocht. Problematische studievoortgang is toe te schrijven aan veel te hoge studiedruk, gebrekkige oriëntering en begeleiding, slechte pedagogische omkadering en onderwijskwaliteit.. Zolang deze niet zijn opgelost is het al te goedkoop om de zwakste partij te laten opdraaien voor de systeemfouten. Dat lijkt wel economisch opportunisme!

Studierantsoenering is voor VVS totaal onaanvaardbaar. VVS eist een correcte vertaling van de bestaande financierbaarheidsregels, die niet in strijd is met het recht op inschrijving!

Contactpersoon: Jan Fabry 0484/ 03 89 15

Nele Spaas 0476/ 25 74 84

TEL.: 02/ 502 01 22